

nikakvu želju; jedva ga je i pogledao. Bilo ga je sveg obuzelo divljenje prema pokretu kojim je odeću odbacila u stranu. Graciozan i bezbrižan, taj pokret kao da je srušio celu jednu kulturu, ceo jedan sistem mišljenja, kao da se Veliki Brat, Partija i Polcija misli mogu zbrisati jednim jednim veličanstvenim pokretom ruke. Taj pokret je takođe pripadao davnim vremenima. Winston se probudi sa rečju 'Šekspir' na usnama.

Sa telekrana se začu prodoran pisak koji se na istoj noti održa punih trideset sekundi. Bilo je nula sedam-petnaest, vreme kad službenici treba da ustaju. Winston se otrže od kreveta - go, pošto su članovi Šire partije dobijali samo tri hiljade kupona za tekstil godišnje, a pidžama je stajala šest stotina - i dohvati sa stolice iznošenu majicu i sportske gaćice. Kroz tri minuta počinjala je jutarnja fiskultura. Idućeg trenutka, on se presamiti od žestokog napada kašlja koji ga je skoro uvek hvatao ubrzo posle buđenja. Kašalj mu toliko isprazni pluća da je do daha mogao doći samo legavši na pod i duboko i grčevito udahnuvši nekoliko puta. Od napora mu se behu nadule vene, a ona proširena na nozi počeo da ga svrbi. "Grupa od trideset do četrdeset godina!" zaštekta prodoran ženski glas. "Grupa od trideset do četrdeset godina! Na svoja mesta! Trideset do četrdeset!"

Winston skoči pred telekran i ukruti se u stavu mirno. Na ekranu se već beše pojavila žena mladalačkog izgleda, suvonjava ali mišićava, odevena u trenerku i patike.

"Savijamo i ispravljamo ruke!" kresnu ona. "Držite se mog tempa. Je'n, dva, tri, četiri! Je'n, dva, tri, četiri!..."

Bol od napada kašlja ne beše sasvim izbacio iz Winstonove svesti sećanje na san. Ono se sad još i malo pojača s ritmičkim pokretima vežbe. Dok je mehanički savijao i ispružao ruke, i održavao na licu izraz sumornog uživanja koji se smatrao pogodnim za jutarnju gimnastiku, on se borio da se u mislima vrati do maglovitog doba svog ranog detinjstva. To je bilo izvanredno teško. Svi događaji od pre dvadeset pet godina i više bleđeli su i čileli. Kad nije bilo nikakvih pisanih tragova na koje se čovek mogao pozvati, rasplinjavale su se čak i konture sopstvenog života. Pamtili su se veliki događaji koji se najverovatnije nisu ni odigrali, pamtili su se detalji sitnih svakodnevnih događaja, ali se njihova atmosfera nije dala uhvatiti; postojali su dugi prazni periodi u koje se nije moglo smestiti ništa. U prošlosti je sve bilo drugačije. Čak su i imena zemalja, i njihovi oblici na mapi, bili drugačiji. Pista jedan, na primer, imala je drugo ime: zvala se Engleska ili Britanija, mada se, po njegovom prilično čvrstom uverenju, London oduvek zvao London.

Winston se nije sa sigurnošću sećao nijednog razdoblja u kome njegao zemlja nije bila u ratu, no bilo je očigledno da je tokom njegovog detinjstva postojao poduži interval mira: naime, jedna od njegovih najranijih uspomena bila je vezana za neki napad iz vazduha koji je u to vreme svakoga iznenadio. To je moglo biti u vreme kada je na Kolčester pala atomska bomba. Samog napada se nije sećao, ali pamtio je očevu ruku koja ga je stezala dok su hitali naniže, naniže, naniže, nekuda duboko pod zemlju, niz neke spiralne stepenice koje su mu odzvanjale pod nogama i od kojih su mu se na kraju toliko zamorile noge da je počeo cvileti te su morali da stanu i odmore se. Majka, onako spora i sanjiva, bila je daleko izostala. Nosila je u naručju njegovu sestricu - ili možda samo ćebad; nije bio siguran da li mu se u to vreme sestra već bila rodila. Na kraju izbiše na neko mesto, bučno i prepuno sveta, koje on prepoznaše kao stanicu metroa.

Neki ljudi su sedeli svuda naokolo po kamenim pločama; drugi su, tesno zbijeni, sedeli na metalnim krevetima na sprat. Winston i njegovi roditelji nađoše za sebe mesta na podu; pored njih, na krevetu, sedeli su jedno do drugog neki starac i starica. Starac je imao na sebi pristojno tamno odelo i štofanu kapu zabačenu na potiljak, te mu se videla veoma seda kosa; lice mu je bilo skerletnocrveno, a oči plave i pune suza. Zaudarao je na džin. Činilo se